

FRÅN OVISSHET TILL LÄTTNAD

Så här fyller du i en personefterforskningsblankett och skriver ett rödakorsmeddelande tillsammans med din klient

INNEHÅLL

Personefterforskning – från ovisshet till lättnad	3
Vad är personefterforskning och rödakorsmeddelanden?	4
Ett världsomspännande nätverk	4
Personefterforskningen, steg för steg	4
Så här görs en personefterforskning	6
Före förfrågan	6
Vem kan göra en förfrågan – och i vilken situation?	6
Hur ska man förbereda sig för efterforskningen?	7
När den sökande är minderårig	8
Så här fyller du i personefterforskningsblanketten	9
Uppgifter om den sökta	9
Familjemedlemmar som följer med den sökta	11
Uppgifterna i förfrågan	11
Uppgifter om den sökande	12
Tillstånd att behandla personuppgifter	14
Landsspecifika tilläggsanvisningar	15
När ni fyllt i efterforskningsblanketten	17
Viktigt att göra sedan förfrågan avsänts	17
Så här skriver du ett rödakorsmeddelande	18
Avsändare	18
Mottagare	19
Rödakorsmeddelande	20
Datum, underskrift och släktskapsförhållande	20
Bilagor	20
Landsspecifika tilläggsanvisningar	20
Sedan blanketten fyllts i	21
Här är de principer som styr vårt handlande	22
Kontaktuppgifter	23
Respons	23

Text:	Silja Niinikangas, Taru Korpela och Aki Väilä
Översättning:	Christel Nyman ©
Ombrytning:	Liisa Åker
Pärmbild	ICRC/Gassmann Thierry

25.3.2011

PERSONEFTERFORSKNING – FRÅN OVISSHET TILL LÄTTNAD

Flyktingar och asylsökande har ofta traumatiska erfarenheter i sin personliga historia. Deras förbindelser till sin familj har kanske avbrutits – oväntat, plötsligt och brutalt. Att leva åtskild från sina närmaste är svårt, och ovissheten om var de finns och hur de har det förvärrar ängslan. Att få kontakt med sin mor, sin far, sina syskon eller andra anhöriga ger flyktingarna hopp och krafter. Och ju bättre de mår, desto bättre möjligheter har de att integreras i Finland.

Men att få kontakt med sina anhöriga är ofta inte lätt: de kan ha bytt telefonnummer, har kanske flyttat eller bor i ett krisområde där infrastrukturen och telefonförbindelserna inte fungerar lika bra som i fredstid.

Med hjälp av Röda Korsets meddelande- och efterforskningstjänster är det möjligt att leta efter sina anhöriga och hålla kontakt med dem när detta inte lyckas via telefon, post eller kontaktpersoner.

- Ett rödakorsmeddelande kan förmedlas när man känner till familjens adress eller uppehållsställe, till exempel i ett flyktingläger.
- Personefterforskning är det man tar till, om man inte vet var de anhöriga finns.

En förfrågan ska innehålla så noggranna uppgifter som möjligt innan den kan skickas från Finland till Internationella rödakorskommittén. Det är därför som processen ofta tar lång tid och kräver tålamod av den sökande.

Den här handboken är framför allt avsedd för dem som arbetar med flyktingar och asylsökande, till exempel handledarna på förläggningarna, de minderårigas ombud, frivilligarbetarna och andra assisterande personer som tillsammans med sina klienter fyller i blanketterna för personefterforskning och rödakorsmeddelanden. Ingen tid går förlorad på brevväxling fram och tillbaka, om man från första början fyller i tillräckliga uppgifter på blanketten; då går det snabbare att komma i gång med efterforskningsprocessen. Handboken ger just de praktiska anvisningar och exempel som gör det lättare att besvara frågorna och få fram de uppgifter som är väsentliga.

VAD ÄR PERSONEFTERFORSKNING OCH RÖDAKORSMEDDELANDEN?

Personefterforskningen är en del av den världsomspännande rödakorsrörelsens familjeåterföringsverksamhet. Enligt Genèvekonventionerna har familjer rätt att få reda på vad som hänt deras försvunna familjemedlemmar. Röda Korsets personefterforsknings- och meddelandeservice hjälper till att förena familjemedlemmar som skilts åt samt leta efter försvunna anhöriga.

Personefterforskning innebär att man letar efter familjemedlemmar som förlorat kontakten med varandra på grund av en väpnad konflikt, våld inom ett land eller en naturkatastrof.

Rödakorsmeddelanden förmedlas i situationer med svåra störningar i den normala postgången och telefonförbindelserna – till exempel på grund av en konflikt – när det inte har varit möjligt för människor att ens via bekanta få kontakt med sina anhöriga. De här meddelandena är en lösning när kontakten till den övriga familjen nyligen brutits men man vet exakt vilka mottagarens adressuppgifter är eller var han eller hon finns. Personefterforskning kan man ta till om det inte går att nå mottagaren och ett rödakorsmeddelande därför inte når fram.

Ett världsomspännande nätverk

I krigsområden är det Internationella rödakorskommittén (ICRC) som leder personefterforskningsarbetet. Kommittén gör årligen cirka 10 000 nya personförfrågningar och förmedlar mer än 500 000 meddelanden.

Röda Korsets och Röda Halvmånens samtliga 186 nationella föreningar deltar i familjeåterföringen och samarbetar med varandra. Finlands Röda Kors är en del av detta världsomspännande nätverk. Från Finland går årligen cirka 300 personefterforskningsuppdrag ut till drygt 30 olika länder. Flyktingteamet på Röda Korsets centralbyrå är den enhet som ansvarar för personefterforskningen.

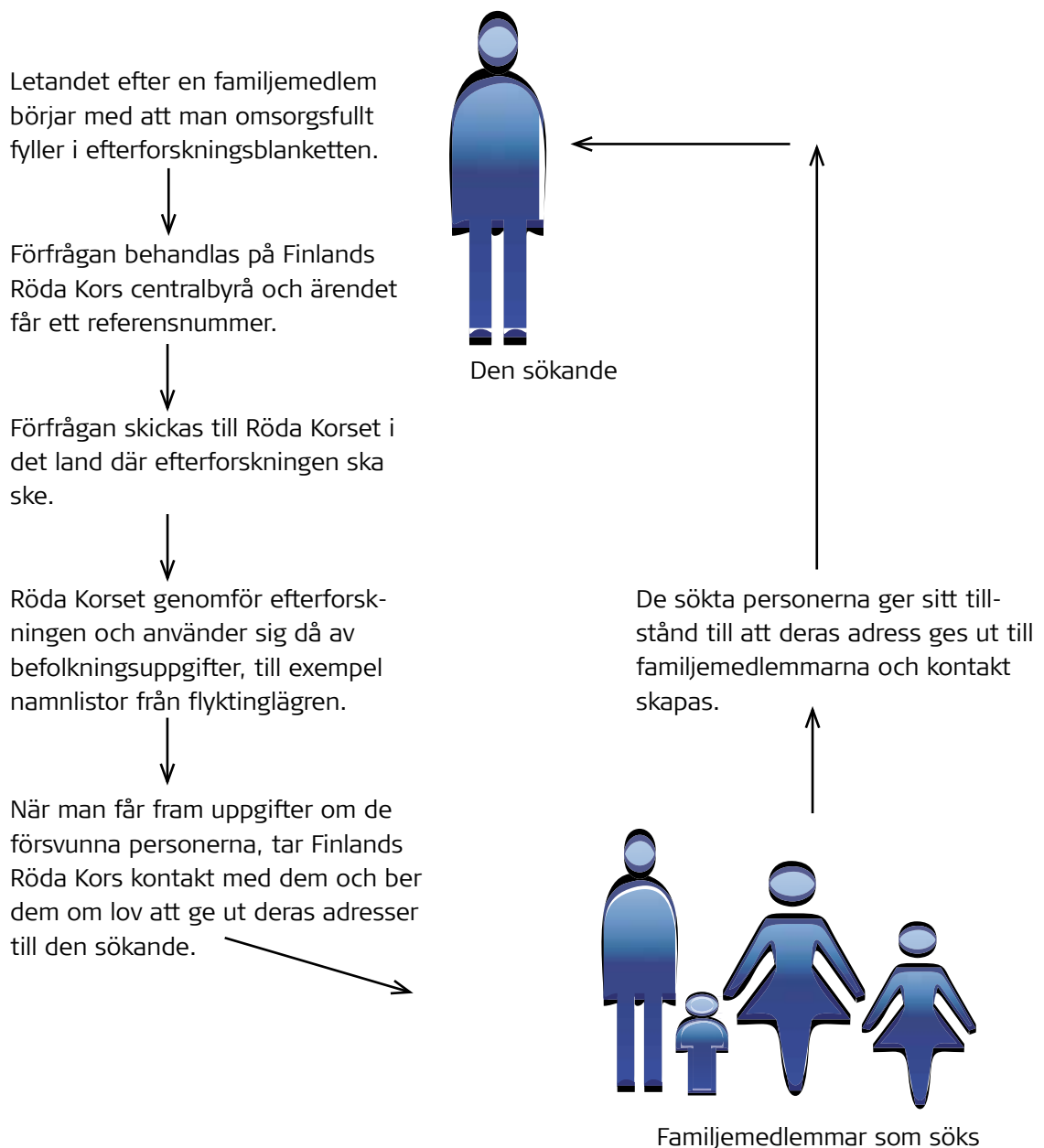
Personefterforskningen, steg för steg

Personefterforskningen inleds i allmänhet först när det inte på flera månader har gått att få kontakt med de anhöriga.

De uppdrag som kommer till Finlands Röda Kors handläggs först på centralbyrån i Helsingfors. Uppgifterna kontrolleras och vid behov ombeds den sökande (= klienten) lämna ytterligare uppgifter. Från centralbyrån sänds förfrågningarna vidare. Beroende på fallet går de antingen till Internationella Rödakorskommittén i Genève eller till den delegation som ansvarar för mållandet. Uppgifterna i förfrågan jämförs med olika register där den sökta personen möjligen kan finnas. Om personen finns i registret, förmedlas uppgiften till Finlands Röda Kors, som i sin tur vidarebefordrar uppgiften till den sökande. Om den sökta personen inte finns i registren och det inte går att få kontakt med honom eller henne, fortsätts efterforskningen i mållandet.

Att spåra en försvunnen anhörig kan ta månader, till och med år. Det kan också hända att man inte hittar honom eller henne ens efter många års letande, eller kanske man får fram att den anhöriga är död. Vetskapen om att en anhörig är återfunnen – i livet eller avliden – är ändå en lättnad för den som lever i ovisshet om sin släktings öde.

En åskådlig "karta" över processens gång

Det finns en broschyr om Röda Korsets meddelande- och förfrågningsverksamhet på vår webbplats, adress <http://www.redcross.fi/apuajatukea/henkiloetsinta>. Texten är på finska, arabiska, spanska, persiska, portugisiska, svenska, somaliska och ryska.

SÅ HÄR GÖRS EN PERSONEFTERFORSKNING

I Finland är det oftast någon som bor i en förläggning som startar en personefterforskning. Via kommuner och andra instanser kommer det också förfrågningar till Finlands Röda Kors.

Att göra en personefterforskning kan vara komplicerat och tungt, eftersom den som bor i Finland ofta är extremt orolig för sina närstående. Det kan också finnas trauman och plågsamma minnen i bakgrunden. Därför är det bra om du, som assisterar den sökande, redan på förhand vet hur personefterforskningsblanketten ska fyllas i och vilka olika saker det då gäller att ta i beaktande.

Före förfrågan

Har den sökande själv försökt få kontakt med den sökta personen per telefon, per post eller via bekanta? Det är viktigt att han eller hon har försökt få kontakt med sina anhöriga genom sina egna kontakter innan man börjar leta efter dem via Röda Korset.

Om det har gått bara några månader, ska man gärna först försöka nå den sökta personen genom ett rödakorsmeddelande. Om meddelandet inte når mottagaren utan returneras till avsändaren med vändande post, inleds personefterforskningen.

För att inte väcka obefogade förhoppningar ska man gärna redan på förhand ta reda på om det går att skicka personförfrågningar och/eller rödakorsmeddelanden till det aktuella landet. Detta kan kontrolleras via flyktingteamet på centralbyrån. Huvudregeln är att man kan inleda efterforskningen, om kontakten med familjen har avbrutits till följd av en konflikt eller katastrof. Rödakorsmeddelanden kan däremot sändas också i andra situationer då det inte går att få kontakt med sina anhöriga. Men man måste då känna till familjemedlemmarnas exakta adress eller lokalisering.

Vem kan göra en förfrågan – och i vilken situation?

Det är några särskilda kriterier som måste vara uppfyllda för att man ska kunna börja forska efter en person:

- Den sökande (= din klient) måste vara nära anhörig till den person som söks (far, mor, son, dotter, syster, bror, faster, moster, farbror, morbror, far- eller morförälder, kusin).
- Kontakten till den person som söks ska ha avbrutits på grund av en väpnad konflikt, inre oroligheter i landet, en annan motsvarande situation eller en naturkatastrof.

Om kontakten har brutits på grund av migration eller andra mänskliga orsaker, är det Röda Korset som – fall för fall – avgör om personefterforskning ska inledas. Olika länder har olika möjligheter att handlägga andra förfrågningar än sådana som är relaterade till krig eller naturkatastrofer.

För att ett rödakorsmeddelande ska förmedlas krävs att den sökande håller för troligt var den eftersökta personen finns, men att det är omöjligt att få kontakt med honom eller henne per telefon eller post, till exempel på grund av den ordning som orsakats av en konflikt.

Förmedlingen av rödakorsmeddelandena samt personefterforskningen är avgiftsfria.

Hur ska man förbereda sig för efterforskningen?

Det gäller att förbereda sig noga innan man fyller i personefterforskningsblanketten, för när den sökande besvarar frågorna på blanketten kan han eller hon tvingas återuppliva mycket smärtsamma minnen.

Det är bra om du tänker på allt detta, innan du börjar intervjua den sökande:

- Studera på förhand både personefterforskningsblanketten och anvisningarna. Tänk igenom vilka slags uppgifter som kommer att behövas och på vilket sätt du helst ska fråga efter dem.
- Ge gärna på förhand Röda Korsets broschyr om meddelanden och efterforskning till den sökande, så att han eller hon i lugn och ro kan sätta sig in i ämnet.
- Checka med centralbyråns flyktingteam om det går att göra förfrågningar i det aktuella området. Försäkra dig också om att den sökandes språkkunskaper räcker till för att fylla i blanketten. Många saker måste beskrivas detaljerat inför efterforskningen. Att använda tolk är viktigt och önskvärt, om den sökandes språkkunskaper inte räcker till för att tillräckligt noggrant beskriva det man frågar efter. Till exempel bostadsorten eller orsakerna till att kontakten bröts kan vara alltför svåra att skildra på ett främmande språk.
- Det är skäl att nämna för den sökande att alla samtal som rör efterforskningen är konfidentiella.
- Skaffa en karta över den sökandes eller den sökta personens land och ta med den till intervjun. Det finns bra kartor på webben, till exempel på adresserna:
<http://www.un.org/Depts/Cartographic/english/htmain.htm>
<http://www.icrc.org/eng/resources/maps/>
<http://maps.google.fi>
- Ta reda på åtminstone så pass mycket om kulturella och religiösa seder, att du själv vet vad som är viktigt vid intervjun.
- Ta i beaktande de kulturella könsrelaterade omständigheterna: överväg om det är bättre att intervjuaren är man eller kvinna och fråga också den sökande om detta. I många kulturer är det inte passande att en kvinna talar med en man, åtminstone inte om personliga angelägenheter.
- Tänk också på att man uttrycker sina känslor på olika sätt i olika kulturer. Kanske har någon viktig uppgift utelämnats vid intervjun? Något som är tabu att nämna i den aktuella kulturen?
- Det är viktigt att ni ser ut en lugn plats för intervjun och ger er tillräckligt med tid: det är lättare för den sökande att berätta, när man inte skyndar på honom eller henne och när det inte finns några nyfikna lyssnare i närheten. Också för att vinna den sökandes förtroende måste miljön vara lugn och samtalet koncentrerat på honom eller henne.

- Somliga som intervjuas är benägna att tala öppnare, och då går det lättare få fram de uppgifter som behövs för efterforskningen. Låt gärna de sökande tala ut, om de känner för det: intervjun är ofta deras första tillfälle att berätta vad som hände och om familjen som blev kvar i hemlandet. Det gäller sedan för dig att plocka ut bara de fakta ur berättelsen som är väsentliga för efterforskningen.
- Tänk på de kulturella och individuella skillnaderna: somliga ämnen är svåra att tala om eller kan rentav vara tabu. Eller kanske det finns någon uppgift som är viktig för efterforskningen men som den sökande inte betraktar som relevant. Du kan försöka få fram information genom att ge exempel från tidigare intervjuer. Tystnadsplikten måste du i alla fall alltid vara noga med!
- Var finkänslig och ge den sökande ditt stöd: det som för dig är en solklar sak och ett lätt samtalsämne, kan för honom eller henne vara både svårhanterligt och psykiskt tungt.

Om de våldsamma upplevelser som du delat med den sökande är svåra att få ur tankarna, ska du gärna bearbeta dem efter intervjun, antingen på arbetsplatsen eller med en professionell. Men glöm inte heller då din tystnadsplikt!

När blanketten är ifylld är det bra om du i samråd med den sökande går igenom alltsammans en gång till, punkt för punkt. För att efterforskningen ska lyckas och rödakorsmeddelandet nå fram är det viktigt att uppgifterna är detaljerade och håller streck.

När den sökande är minderårig

Den som är ombud för en minderårig måste bevaka hans eller hennes intressen och förstå vilka de är. Det gäller att berätta för honom eller henne – begripligt och sanningsenligt – vad personefterforskning innebär och hur lång tid processen kan ta. Den minderåriga måste dessutom ha reda på att meddelandet kan läsas även av myndigheterna.

En förfrågan som gjorts av en minderårig sökande undertecknas också av ombudet som för hans eller hennes talan.

Exempel på ett fall

Zainab är en 15-årig afghansk flicka som – efter diverse vedermödor – till slut har hamnat i Finland som asylsökande. För ett år sedan blev hon skild från sin familj i Grekland. Zainabs ombud, som förde hennes talan, tog kontakt med Finlands Röda Kors och bad om hjälp med att hitta flickans föräldrar. Zainab och hennes talesman fyllde tillsammans i en anhållan om personefterforskning som ställdes till Röda Korset. Tyvärr visste Zainab inte i vilket europeiskt land hennes föräldrar kunde finnas.

Finlands Röda Kors startade efterforskningen i de nordiska länderna. Två månader senare kom från Svenska Röda Korset en begäran om ytterligare upplysningar. De gällde Zainabs föräldrar: hur deras namn stavades och andra personuppgifter. Finlands Röda Kors kontrollerade uppgifterna hos Zainabs ombud och skickade dem till Svenska Röda Korset. Det framgick då att Zainabs föräldrar hade sökt asyl i Sverige, där deras namn stavades litet annorlunda. Svenska Röda Korset försäkrade sig hos föräldrarna om att Zainab verkligen var deras försvunna dotter och skickade därefter deras adress och telefonnummer till Finlands Röda Kors, som förmedlade kontaktuppgifterna till Zainabs talesman. Så gick det till när Zainab hittade sina föräldrar med hjälp av Röda Korset.

SÅ HÄR FYLLER DU I PERSONEFTERFORSKNINGSBLANKETTEN

För att efterforskningen ska lyckas och processen gå snabbare är det viktigt att du fyller i blanketten så omsorgsfullt som möjligt: klart, tydligt och detaljerat. Om någon text inte ryms i det fält som är avsett för den, ska du för tydlighetens skull skriva uppgifterna på ett separat papper.

Fyll i blanketten på svenska, finska eller engelska. Om du skriver på något annat språk, ska du bifoga en översättning.

När förfrågan gäller ett land där man använder ett annat alfabet än vårt latinska, ska du för att undvika översättningsfel skriva personernas och orternas namn på bägge sätten. Personer som hör till samma familj ska sökas på en gemensam blankett, om man antar att de är tillsammans. En av familjemedlemmarna (familjens överhuvud) antecknas då som den sökta, och uppgifterna om de medföljande medlemmarna i familjen läggs till i det fält på blanketten som är avsett för dem. Om du vet att någon av dem inte är tillsammans med den övriga familjen, gör du en separat efterforskningsblankett för honom eller henne.

Vi meddelar den sökande per brev alla de uppgifter relaterade till förfrågan som vi får från Internationella rödakorskommittén.

Om den sökandes adressuppgifter ändras medan efterforskningen pågår, ska du informera flyktingteamet på centralbyrån om detta.

Uppgifter om den sökta

Förnamn och efternamn

Fullständiga namn. Namnen sätts samman på olika sätt i olika kulturer och därför ska namnen på blanketten vara så fullständiga som möjligt. Även om man i Finland i huvudsak använder för- och efternamn, kan det dessutom finnas fler namn i sökandens respektive den sökta hemland. Be om möjligt den sökande skriva ner sitt namn också på sitt eget språk. Det här är värt att komma ihåg också när alla andra namn fylls i.

Alias

Har den sökta personen något smeknamn eller annat namn under vilket man känner honom eller henne i den egna gemenskapen? Är personen tidigare känd under något annat namn? Nämn det på blanketten.

Kön

Det är viktigt att kryssa för i rutan: M = man/male eller K, F = kvinna/female. Enbart namnet räcker inte nödvändigtvis till för att visa om den sökta är man eller kvinna.

Faderns namn

Så fullständiga namn som möjligt. Om den sökta personens far är död, antecknas efter hans namn ordet "död" inom parentes och – om möjligt – också dödsåret.

Moderns namn

Så fullständiga namn som möjligt. Om den sökta personens mor är död, antecknas efter hennes namn ordet "död" inom parentes och - om möjligt – också dödsåret.

Nationalitet

Här antecknas den sökta personens nationalitet. Om den sökande är osäker på vilken den är – eller om det finns många alternativ – ska du först anteckna det mest sannolika av alternativen.

Etniskt ursprung

Om den sökta personen hör till någon särskild etnisk grupp, stam eller klan, ska det antecknas här. Hör han eller hon till en minoritet i landet, kan du likaså nämna det. Etniska grupper eller stammar bor ofta på särskilda områden eller i särskilda stadsdelar. Informationen om detta hjälper Internationella Rödakorskommittén att först rikta sina efterforskningar till just de här områdena.

Kolla också vad som sägs i de landsvisa anvisningarna om förfrågningar som skickas till Somalia. Där ska personens etniska ursprung antecknas noggrant.

Födelsedatum (eller ålder)

Den efterforskades födelsedatum ska ges så noggrant som möjligt. Skriv det enligt finländsk modell: 30.11.2010. Om du inte känner till exakt födelsedatum, antecknar du antingen födelseåret eller åldern enligt uppskattning. OBS att man i det område där efterforskningen sker kanske tillämpar en annan tideräkning än här hos oss i Finland. Anteckna i så fall datum på bägge sätten.

Födelseort

Den sökta personens födelseort, så exakt som möjligt: by eller stad och land. Det här är särskilt viktigt – i synnerhet om den sökande inte känner till den efterforskades nationalitet. Är den sökande inte säker, ska du nämna detta på blanketten.

Senast kända exakta adress

Här antecknas var den sökta personen senast har bott: gatuadress, stadsdel, namnet på staden eller byn, län eller provins eller delstat samt stat. Det är också viktigt att du antecknar vid vilken tidpunkt den sökta har bott på adressen ifråga. Om den intervjuade inte känner till den exakta adressen, kan du rita en karta och berätta hurdana allmänt kända landmärken det finns i närheten: finns där till exempel ett monument, en moské, en kyrka, ett torg eller en skola?

Telefon, fax, e-postadress

Den sökta personens telefonnummer ges med utlandsprefix, till exempel +358 9 129 3344.

Familjemedlemmar som följer med den sökta

Medföljande familjemedlemmar är sådana som antas vara tillsammans med den person som söks. Om familjemedlemmarna är så många att det fält som avsetts för anteckningarna om dem inte räcker till, ska du använda ett separat papper.

Namn (efternamn, förnamn)

Så fullständiga namn som möjligt på de medföljande. Om namnet inte ryms på den linje som är avsedd för detta, skriver du det på ett separat papper.

Födelsedatum

Om man inte har reda på personens exakta ålder, går det att istället anteckna den uppskattade åldern eller bara årtalet. Känner man till exakt födelsedatum, skrivs det i formen 15.6.1993.

Kön

Kom alltid ihåg att anteckna medföljande personers kön. Skriv M = man/male eller K, F = kvinna/female.

Släktskapsförhållande till den sökta

Anteckna här släktskapsförhållandet till den person som söks. Om den medföljande personen till exempel är dotter till den person som efterforskningen gäller, antecknar du "dotter". Du ska alltså INTE anteckna släktskapsförhållandet till den sökande.

Uppgifterna i förfrågan

När var ni senast i kontakt med den försvunna och på vilket sätt?

När hörde den sökande senast något från den sökta? Skedde kontakten då per telefon, per brev eller kanske via nätet? Var det en direktkontakt med den sökta personen eller hörde den sökande om denna via någon annan eller på något annat sätt? Genom vem? Var fanns den sökta personen? Om den sökande fick ett brev, varifrån var det avsänt? Har någon sett den sökta personen, och i så fall: när var det och vem var det som såg honom eller henne? Kom ihåg att be den sökande ge person- och kontaktuppgifterna till eventuella mellanhänder.

Vad var det som ledde till att kontakten avbröts?

I vilken situation förlorade den sökande kontakten med den eftersökta personen så att det inte längre gick att få kontakt? Har sökanden försökt nå den sökta? På vilket sätt? Med vilket resultat? Många sökande berättar att de gav sig av till Finland och sedan inte längre hörde något från sina respektive familjer. Istället för sådana allmänna utsagor är det mycket viktigt att få mer detaljerad information om händelsernas gång i det land där familjen blev kvar eller där den sökande senast såg sina anhöriga. Vilken var alltså situationen till exempel i avreselandet? På vilket sätt bröts kontakten? Blev någon anhållen, blev någon hotad – eller skildes familjens vägar åt i någon annan situation, vilken?

Ytterligare uppgifter som kan vara till hjälp

Här kan du anteckna de uppgifter som du tror kan vara till hjälp vid efterforskningen. Till exempel den sökta personens senaste yrke, arbetsplats och arbetsuppgift, eller den kyrka, det bönehus eller den moské som han eller hon brukade besöka. Om den sökta är eller har varit soldat ska du ange militärgrad och enhet. Letar man efter en studerande är det bra att nämna studieplats och ämne. Namnet på barnens skola kan också vara till hjälp. Vet du något om den sökta personens planer kan du anteckna dem här. En uppgift om vilket tros-samfund den sökta tillhör kan likaså vara till hjälp. Till exempel: är han eller hon protestant, katolik, muslim etc.?

Namn och adresser till personer som kan ge fler upplysningar

Anteckna här de personer som eventuellt kan ge närmare besked om var den person man söker rör sig. Hit hör till exempel släktingar, grannar, by- eller stamäldste, lärarna i barnens skola, religiösa ledare (pastor, biskop, imam eller liknande). Glöm inte att dessutom lämna kontaktuppgifter.

Uppgifter om den sökande

Fullständigt namn

Förnamn och efternamn.

Alias

Här antecknas den sökandes eventuella smeknamn under vilket han eller hon är känd.

Kön

Kom ihåg att kryssa för i rätt ruta!

Faderns namn

Här antecknas förnamn och efternamn till den sökandes far. Om fadern är död, ska du efter namnet skriva ordet "död" inom parentes och eventuellt dödsåret.

Moderns namn

Så fullständiga namn som möjligt. Om den sökandes mor är död, antecknas efter hennes namn ordet "död" inom parentes och – om möjligt – också dödsåret.

Nationalitet

Fråga alltid i vilket land den sökande är medborgare och i vilket land han eller hon är född.

Etniskt ursprung

Vilken är den etniska grupp, stam eller klan till vilken den sökande hör? Om han eller hon tillhör någon av landets minoriteter, kan du likaså nämna det här. Se också de landsspecifika anvisningarna – isynnerhet om det är fråga om Somalia.

Födelsedatum

Du ska försäkra dig om vilken tideräkning/kalender den sökande använder. Om den skiljer sig från den som tillämpas hos oss, ska du anteckna bägge i förfrågan. Går det inte att få fram ett exakt födelsedatum, fyller du i ålder eller födelseår enligt uppskattning.

Födelseort

Födelseorten ges så exakt som möjligt: by eller stad samt land. Detta är särskilt viktigt i synnerhet om den sökande inte känner till den sökta personens nationalitet. Om den sökande inte är säker, skriver du på blanketten till exempel "säker uppgift saknas".

Fullständig adress

Den sökandes postadress. Finlands Röda Kors informerar den sökande om hur efterforskningen framskrider, i huvudsak per brev. Adressändringar ska meddelas Finlands Röda Kors flyktingteam, så att vi vid behov når den sökande.

Telefon/fax/e-post

Även om uppgifterna i allmänhet utväxlas per brev, ska du gärna anteckna telefonnumret på blanketten. Om den sökande byter adress, men inte kommer ihåg att informera om det, kan han eller hon då nås per telefon eller e-post.

Personen som efterforskas är min (släktskapsförhållandet)

Anteckna här släktskapsförhållandet mellan den sökande och den sökta. Om den sökta personen till exempel är far till den sökande, antecknas här "Den person som ska efterforskas är min ... / The person to be traced is my ... Far / Father".

TILLSTÅND ATT BEHANDLA PERSONUPPGIFTER

För att efterforskningen ska kunna inledas behöver Röda Korset tillstånd att få använda och vidarebefordra personuppgifter. Genom att kryssa för i de aktuella rutorna ger den sökande lov att starta förfrågningarna samt överlämna uppgifterna till de instanser som deltar i efterforskningen.

I somliga länder används också medierna (radio, nätpublikationer, dagstidningar) som hjälp vid personefterforskning. Kryssa för i rutan där det frågas om den sökande ger – eller inte ger – tillstånd att hans eller hennes namn nämns i samband med den söktas personuppgifter. Den sökandes personuppgifter ges inte ut till medierna.

Underskrift

Du undertecknade väl förfrågan? När den sökande är minderårig ska också ombudet underteckna den. Vi kan inte vidarebefordra förfrågan till Internationella rödakorskommittén om den saknar underskrift. Underskriften innebär tillstånd att inleda förfrågningarna.

Förfrågan vidarebefordrades av ...

Här fyller man i namnet på den person som har intervjuat den sökande och hjälpt till att fylla i förfrågan samt skicka den vidare. Vi behöver uppgifterna om intervjuaren om vi kanske behöver veta mer och då kan ta kontakt.

Den sökande eller/och ombudet för en minderårig ska informera Finlands Röda Kors flyktingteam om eventuella ändringar i kontaktuppgifterna.

LANDSSPECIFIKA TILLÄGGSANVISNINGAR

Afghanistan, Irak, Demokratiska republiken Kongo och Somalia

På grund av de kulturella skillnaderna krävs olika slags information från olika områden. Därför finns det särskilda tilläggsanvisningar för de olika länderna om hur blanketten ska fyllas i. Du kan ha nytta av anvisningarna också när de inte gäller just det land till vilket förfrågan riktas.

Afghanistan

I Afghanistan görs förfrågningar till hela landet. Om personefterforskning inte tillåts i något område, kan det hända att Internationella rödakorskommittén returnerar förfrågan. I Afghanistan är det av kulturella skäl inte möjligt att leta efter personer av kvinnligt kön. Kvinnor kan efterforskas bara via sina manliga släktingar. I så fall ska denne mansperson antecknas som sökt och hans kvinnliga släkting som medföljande familjemedlem.

Hemadresser i Afghanistan ska innehålla följande data. På landet behövs uppgifter om provinserna, det administrativa området samt byn där den sökta personen bor. I städer ska man utöver det administrativa området även ange namn eller nummer på gatan samt husnummer.

När det gäller Afghanistan ska man gärna utöver adressen lämna uppgifter om nära belägna välkända monument eller byggnader samt om personer man känner (till exempel grannar, släktingar, mullan i den moské där den sökta brukade gå etc.)

Till de viktigaste stammarna i Afghanistan hör pashtunerna (Pashtu), tadjjikerna (Tajik), hazarerna (Hazara), sadaaterna (Sadaat) och turkmenerna (Turkmen).

Namn och adressuppgifter skrivs utom på svenska, engelska och finska gärna också på dari eller pashtu.

Irak

Personefterforskning i Irak kan huvudsakligen utföras i områdena i landets norra del: Arbil, Dohuk och Sulaimaniyya. Utöver de övriga personförfrågningarna måste också ett rödakorsmeddelande bifogas; det skrivs på arabiska, kurdiska, engelska eller franska.

Demokratiska republiken Kongo

För adressuppgifterna i förfrågningarna ska man gärna – så långt som möjligt – tillämpa samma anvisningar som gäller för rödakorsmeddelandena. Helst ska man dessutom bifoga en karta eller beskrivning av var den sökta personens hem ligger. Det är också viktigt att nämna kontaktpersoner, arbetsplats samt den kyrka där den sökta personen brukade gå. Observera särskilt den punkt i blanketten där den sökande ombeds relatera de förhållanden som ledde till att kontakten bröts. Att svara "kriget i Kongo" räcker inte som svar, utan det krävs mer detaljerade uppgifter.

Somalia

Tre fullständiga namn både på den sökande och den sökta ska alltid nämnas.

I de personförfrågningar som skickas till Somalia är det särskilt viktigt att nämna den sökandes och den sökta stam, klan, underklan och härkomst. På somaliska är dessa:

Stam	Qubiilkaaga
Klan	Qolodaad Tahay
Underklan	Yaad ka sii Tahay
Härkomst	Reerkaad ka Tahay

De sökta senast kända adress är också viktig. Följande frågor kan vara till hjälp vid lokaliseringen, om adressen är otydlig:

1. Fanns det en byäldste i byn, vad hette han?
2. Gick familjen i en moské eller en kyrka? Vad hette moskén/kyrkan? Kommer den sökande ihåg vad imamen/prästen hette?
3. Gick den sökta eller barnen i skola, vad hette läraren? Vad hette skolan? Var det lång väg hemifrån till skolan?
4. Var skaffade familjen sin mat? Fanns det ett torg eller en stormarknad nära hemmet?
5. Fanns det någon stor, välkänd byggnad eller något monument i närheten av hemmet?
6. Hurdant var huset där den sökta bodde? Vid vilken väg låg det?
7. Rita en karta över hur man från någon välkänd plats kommer till den sökta hem.
8. Andra släktingar: vad heter de, var bor de?

När efterforskningen gäller någon från Somalia rekommenderar Internationella rödakorskommittén att man drar nytta av det radioprogram som sänds i samarbete med BBC och där namnen på försvunna läses upp. Genom att fylla i den blankett som är avsedd för ändamålet kan man få namnen på de sökta upplästa i radio. Blanketten kan fyllas i på engelska eller somaliska. BBC-blanketten och blanketten med tilläggsuppgifter finns i pdf-form på adressen punainenristi.fi/henkilotiedustelut under punkten "Henkilötiedustelut Somaliaan lisäohje.pdf."

NÄR NI FYLLT I EFTERFORSKNINGSBLANKETTEN

Gå igenom alla uppgifter på nytt tillsammans med den sökande. Tänk efter om ni kanske glömt någonting eller om någon uppgift kunde förtydligas. Inom personefterforskningen är det mycket viktigt att uppgifterna är detaljerade och korrekta, vilket gör processen snabbare.

Förfrågan skickas till adressen:

Finlands Röda Kors, Personefterforskning
Fabriksgatan 1 a / PB 168, 00140 Helsingfors

VIKTIGT ATT GÖRA SEDAN FÖRFRÅGAN AVSÄNTS

Informera Finlands Röda Kors flyktingteam ...

- om den sökande på andra vägar får kontakt med den person som söks.
- om den sökande får nya upplysningar som påverkar efterforskningen eller som kan vara till hjälp.
- om ombudet för en minderårig sökande byts ut eller om kontaktuppgifterna för den sökande eller för ombudet ändras. Glöm inte att meddela även ändrade telefonnummer!

SÅ HÄR SKRIVER DU ETT RÖDAKORSMEDDELANDE

Punaisen Ristin viesti (Red Cross Message, RCM) on yksi perheenyhdistämisen muoto. Rödakorsmeddelandet (Red Cross Message, RCM) är en form av familjeåterförening. Blanketten för meddelandet är densamma världen över. Med hjälp av meddelandena kan familjemedlemmar hålla kontakt med varandra då vanliga kommunikationsmetoder inte fungerar på grund av krig eller naturkatastrofer. I en del fall kan också vänner skicka meddelanden till varandra. Tack vare rödakorsmeddelandena går det att upprätthålla förbindelserna, när avsändaren känner till mottagarens adress eller exakta uppehållsplats och man antar att mottagaren finns på den adressen.

Det går bra att höra med Finlands Röda Kors flyktingteam till vilka länder man kan skicka rödakorsmeddelanden. Blanketten för meddelanden fylls i på samma sätt som efterforskningsblanketten, så vid behov får man närmare anvisningar även i instruktionen om person- efterforskning.

Avsändare

För- och efternamn

Avsändarens fullständiga namn. Kan skrivas även på det lokala språket, antingen strax bredvid eller på ett separat papper.

Födelsedatum

Exakt födelsedatum eller uppskattad ålder. Födelsedatum skrivs enligt vedertagen svensk praxis, till exempel 12.6.1986.

Kön

Kryssa för i rutan: M = man/male, K, F = kvinna/female

Födelseort och -land

Avsändarens födelseort och -land.

Faderns fullständiga namn

Namnet på avsändarens far. Om han är död, antecknas inom parentes (deceased).

Moderns fullständiga namn

Namnet på avsändarens mor. Om hon är död, antecknas inom parentes (deceased).

Nationalitet

Avsändarens nationalitet.

Härkomst

Här antecknas den etniska grupp till vilken avsändaren hör. När det gäller Somalia ska man helst på ett separat papper anteckna stam, klan, underklan samt härkomst.

Gatuadress

Stad

Postnummer

Land

Telefonnummer

I fråga om kontaktuppgifterna tillämpas samma anvisningar som vid personefterforskning.

Mottagare

För- och efternamn

Mottagarens fullständiga namn.

Födelsedatum

Mottagarens födelsedatum skrivs enligt svensk vedertagen praxis, till exempel 2.12.1965.

Om man inte känner till mottagarens ålder, antecknas uppskattad ålder.

Kön

M = man/male, K, F = kvinna/female

Födelseort och -land

Staden och landet där mottagaren är född.

Faderns fullständiga namn

Hela namnet på fadern. I meddelanden som skickas till Afghanistan ska dessutom farfaderns fullständiga namn antecknas.

Nationalitet

Mottagarens nationalitet.

Härkomst

Här antecknas den etniska grupp till vilken mottagaren hör. När det gäller Somalia ska man helst på ett separat papper anteckna stam, klan, underklan samt härkomst.

Gatuadress

Stad

Postnummer

Land

Mottagarens kontaktuppgifter: exakt gatuadress samt den stad eller by där mottagaren bor.

Man kan gärna rita en karta i anslutning till meddelandet för att det lättare ska nå fram. När det sänds iväg ska adressuppgifterna vara noggranna.

Telefon

Mottagarens telefonnummer i internationell form.

Rödakorsmeddelandet

- Meddelandet skrivs antingen på ett språk som är godkänt i mållandet eller på engelska.
- På grund av myndigheternas kontroller förseglas inte rödakorsmeddelandena.
- Via meddelandena kan familjemedlemmar utväxla sedvanliga nyheter. Däremot får ett rödakorsmeddelande inte innehålla några politiska, krigsrelaterade, diskriminerande, religiösa eller andra ideologiska ställningstaganden.
- Om avsändaren inte har lust att i fältet för meddelanden berätta vad som hänt sedan senast, går det också bra att bara skriva att han eller hon mår bra och väntar på nyheter från mottagaren.
- Tack vare rödakorsmeddelandet får mottagaren ofta avsändarens telefonnummer och kan kontakta honom eller henne per telefon.

Datum, underskrift och släktskapsförhållande

Ned till i meddelandefältet antecknas på vilket sätt mottagaren är släkt med avsändaren. Man skriver till exempel "Mottagaren är min: Bror / Brother"

Glöm inte heller dateringen och underskriften! Underskriften innebär att tillstånd ges att vidarebefordra meddelandet.

Bilagor

Fotografier kan bifogas, men de måste vara neutrala och får inte visa något som kan väcka misstankar, till exempel något som är relaterat till konflikten eller armén. Pengar eller mediciner får inte heller bifogas.

Landsspecifika tilläggsanvisningar

Afghanistan, Irak, Demokratiska republiken Kongo och Somalia

För att ett rödakorsmeddelande ska kunna vidarebefordras krävs mer detaljerade adressuppgifter än för personefterforskning.

Afghanistan

Meddelanden till Afghanistan skrivs på dari eller pashtu och om möjligt bifogas dessutom en översättning till engelska eller franska. Det är bra om också adressuppgifterna kan skrivas på dari eller pashtu. För det ändamålet finns en särskild blankett att skrivas ut; den finns på adressen redcross.fi/apuajatukea/henkiloetsinta/fi_FI/

Till de viktigaste stammarna i Afghanistan hör pashtunerna (Pashtu), tadjikerna (Tajik), hazarerna (Hazara), sadaaterna (Sadaat) och turkmenerna (Turkmen).

Irak

De rödakorsmeddelanden som skickas till Irak skrivs på arabiska, kurdiska, engelska eller franska. Adressuppgifterna ska vara mycket exakta. Av de meddelanden som sänds till Bagdad måste följande uppgifter framgå (regeln kan tillämpas också på adresserna till andra städer):

- Provins (Isem Al Muhafzah)
- Stad (Isem Al Madineh)
- Stadsdel (Isem Al Hay)
- Mahala (Raşam Al Mahala)
- Gata (Raşam Al Zoqaq)
- Husnummer (Raşam Al Dar)

I kontaktuppgifterna är det viktigt att nämna också telefonnumret till den person som söks.

Demokratiska republiken Kongo

I adressen är det skäl att ange följande:

I städerna: gata och nummer, kvarter/stadsdel "quartier", administrativt område "commune", stad, provins "province", telefonnummer, precisering av platsen (till exempel "nära kyrkan"). På landsbygden: by, kollektiv, administrativt område, provins samt precisering av platsen.

Adressuppgifterna ska gärna utökas med landmärken, som noggrant bestämmer läget, eller kanske en karta där man beskriver var de sökta personernas hem ligger. Preciserande landmärken är kyrkor, monument, kända byggnader, skolor, torg etc. Man kan underlätta efterforskningen också genom att ange den sökta personens arbetsplats och dess läge.

Meddelanden som ska skickas till Kongo kan skrivas på franska, lingala, swahili, kinjarwanda, engelska, portugisiska, tshiluba eller kikongo.

Bilder är tillåtna, bara de inte innehåller några militära referenser, till exempel uniformer.

Somalia

Rödakorsmeddelanden som skickas till Somalia ska ovillkorligen innehålla tre fullständiga namn på mottagaren, noggranna adressuppgifter samt uppgifter om klanen enligt samma principer som vid personefterforskning.

Sedan blanketten fyllts i

Skicka rödakorsmeddelandet till adressen:

Finlands Röda Kors, Personefterforskning
Fabriksgatan 1 a / PB 168, 00140 Helsingfors.

Du informerar väl oss om eventuella ändringar i kontaktuppgifterna?

HÄR ÄR DE PRINCIPER SOM STYR VÅRT HANDLANDE

Rödakors- och rödahalvmånerörelsen följer i all sin verksamhet de sju grundprinciper som fastställdes år 1965.

Humanitet

Röda Korset, som skapades ur viljan att utan åtskillnad bistå dem som sårats på slagfältet, arbetar internationellt och nationellt på att i varje läge förhindra och lindra mänskligt lidande. Dess mål är att skydda liv och hälsa och att skapa respekt för människovärdet. Röda Korset främjar ömsesidig förståelse och vänskap, samarbete och varaktig fred mellan alla folk.

Opartiskhet

Röda Korset gör ingen åtskillnad mellan nationalitet, raser, religioner, samhällsställning eller politiska åsikter. Det arbetar uteslutande för att lindra människors lidande och därvid i första hand hjälpa de mest nödställda.

Neutralitet

För att bevara allas förtroende avstår Röda Korset från att delta i fientligheter eller att vid något tillfälle ta ställning vid meningsskiljaktigheter i fråga om politik, ras, religion eller ideologi.

Självständighet

Röda Korset är självständigt. Även om de nationella rödakorsföreningarna är statsmakternas medhjälpare på det humanitära området och var och en är underställd sitt lands lagar, skall de behålla en oavhängighet som tillåter dem att alltid handla i enlighet med Röda Korsets principer.

Frivillighet

Röda Korset är en organisation som frivilligt och osjälviskt ger hjälp.

Enhet

I varje land kan endast finnas en rödakorsförening. Den skall vara öppen för alla och dess humanitära verksamhet skall omfatta hela landet.

Universalitet

Röda Korset är en världsomfattande organisation inom vilken alla nationella rödakorsföreningar har samma rättigheter och skyldigheter att bistå varandra.

KONTAKTUPPGIFTER

Finlands Röda Kors, Personefterforskning
Fabriksgatan 1 a / PB 168, 00140 Helsingfors

Telefon 020 701 2186, Fax 020 701 2314
E-post: aki.vaila@redcross.fi

- Röda Korsets blanketter för rödakorsmeddelanden och efterforskning finns på adressen http://www.redcross.fi/apuajatukea/henkiloetsinta/sv_SE/
- Vid behov kan blanketterna också beställas från FRKs flyktingteam, antingen per e-post aki.vaila@redcross.fi eller per telefon 020 701 2186

RESPONS

Har du kanske funderingar eller frågor om personefterforskning eller rödakorsmeddelanden? Skriv då till oss: vi är vi tacksamma över ditt gensvar. Det ger oss möjlighet att förbättra och precisera de här anvisningarna så att de bättre betjänar dem som letar efter sina anhöriga.

Skicka din respons per e-post till adressen tracing@redcross.fi eller per brev till Finlands Röda Kors, Personefterforskning, Fabriksgatan 1 a, 00140 Helsingfors.

Tack!